

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR

PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS SÄRSKILDA RAPPORT

Varaktig landsbygdsutveckling: de flesta projekten pågår under den period som krävs, men mer varaktiga resultat kan uppnås

Innehåll

SAMMANFATTNING (punkterna I–VI)	2
INLEDNING (punkterna 1–14).....	3
REVISIONENS INRIKTNING OCH OMFATTNING SAMT REVISIONSMETOD (punkterna 15–19).....	3
IAKTTAGELSER (punkterna 20–65).....	4
SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER (punkterna 66–70)	6
Rekommendation 1 – Rikta utgifter för bärkraftiga projekt bättre	6
Rekommendation 2 – Minska riskerna för användning av finansierade tillgångar för privat bruk	6
Rekommendation 3 – Utnyttja potentialen hos stora databaser för utvärdering	7

I detta dokument presenteras Europeiska kommissionens svar på iakttagelserna i en särskild rapport från Europeiska revisionsrätten i enlighet med artikel 259 i [budgetförordningen](#). Dokumentet ska offentliggöras tillsammans med den särskilda rapporten.

SAMMANFATTNING (punkterna I–VI)

Kommissionens gemensamma svar

Under programperioderna 2007–2013 och 2014–2020 fortsätter den europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) att ge stöd till olika verksamheter som inte är jordbruksverksamheter och uppmuntrar till offentliga och privata investeringar på landsbygden, vilket även inkluderar infrastruktur enligt de europeiska prioriteringarna för landsbygdsutveckling. I enlighet med principen om delad förvaltning ska medlemsstaterna och kommissionen ha ansvaret för att förvalta och kontrollera programmen för landsbygdsutveckling, och medlemsstaterna måste vidta samtliga erforderliga åtgärder som, även lagstiftningsmässiga, regelrelaterade och administrativa åtgärder, för att säkerställa att åtgärderna som finansieras av EU:s budget genomförs på ett korrekt och ändamålsenligt sätt och i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning och nationella bestämmelser.

Kommissionen anser det vara viktigt att skilja mellan hänsyn till den lagstadgade varaktighetsperioden och bedömningen av effekterna på längre sikt för de projekt som får stöd och som fortsätter efter den lagstadgade varaktighetsperioden. Kraven på varaktighet, som fastställs i artikel 72 i förordning (EG) 1698/2005 för perioden 2007–2013 och i artikel 71 i förordning (EU) 1303/2013 för perioden 2014–2020, bedömdes av lagstiftarna vara rimliga, och det finns ingen rättslig grund för systematiska krav eller övervakning av projekt som fortsätter efter den lagstadgade varaktighetsperioden. Detta skulle innebära en stor administrativ börda för de nationella förvaltningarna.

Kommissionen anser det vara positivt att många projekt fortsätter efter den lagstadgade varaktighetsperioden. Kommissionen anser att diversifieringsåtgärderna skapar en långsiktig diversifiering i landsbygdsområden, och det att vissa företag lägger ner sin verksamhet eller projekt med stöd upphör beror nödvändigtvis inte på bristande ekonomisk livskraft i det inledande projektet. Dessa resultat kunde med fördel analyseras ytterligare, till exempel genom en jämförelse med allmänna uppgifter för ekonomisk livskraft inom dessa sektorer, med företag som inte fått offentlig finansiering och med deras genomsnittliga livscykel, samt med andra möjliga externa faktorer som kan ha påverkat projekten med stöd, till exempel makroekonomiska trender.

Stöd till liknande projekt planeras inom den nya gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) 2023–2027, där det allmänna målet är att stärka det socioekonomiska nätverket på landsbygden. I enlighet med den nya genomförandemodellen som framgår av förordning (EU) 2021/2115 och förordning (EU) 2021/2116 är syftet med den nya GJP 2023–2027 att skapa bättre resultat enligt målen med politiken. EU:s rättsliga ram innehåller färre beskrivningar av bestämmelser som är direkt tillämpliga för stödmottagarna, vilket ger större möjligheter för medlemsstaterna att planera stöd och inrätta relevanta stödfunktioner beroende på behov och nationella sammanhang. I de strategiska planerna för den gemensamma jordbrukspolitiken är det därför upp till medlemsstaterna att föreslå relevanta krav på varaktighet som är lämpliga för olika typer av insatser. I bedömningen av planerna fokuserar kommissionen särskilt på målens lämplighet och den övergripande strategin för planerat stöd samt de föreslagna insatsernas utformning. Dessutom är kommissionen förberedd på att stötta utbytet mellan medlemsstaterna för att förbättra den ekonomiska livskraften i projekten på längre sikt.

Kommissionen godtar rekommendationerna.

INLEDNING (punkterna 1–14)

Kommissionens svar

07. I utvärderingen dras vissa slutsatser, men i rapporten exkluderas inte det positiva bidrag¹ till diversifieringen av landsbygden som revisionsrätten anser vara begränsat.

Se även kommissionens svar på punkt 61.

10. Enligt principen för delad förvaltning är medlemsstaterna och kommissionen ansvariga för förvaltning och kontroll av programmen för landsbygdsutveckling enligt deras respektive ansvarsområden som fastställs i förordningarna (EU) 1303/2013, (EU) 1305/2013 och (EG) 1698/2005. Medlemsstaterna bör vidta samtliga åtgärder som krävs, inklusive lagstiftningsmässiga, regelrelaterade och administrativa åtgärder, för att se till att insatser som finansieras av EU:s budget genomförs på ett korrekt och ändamålsenligt sätt och i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning och nationella bestämmelser.

11. I förordning (EU) 2021/2115 föreslås en ny genomförandemodell, som i stället för överensstämmelse fokuserar mer på resultat och ger medlemsstaterna större flexibilitet för genomförandet.

Se även kommissionens svar på sammanfattningen.

12–13. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 12 och 13.

När det gäller varaktighetskraven för de strategiska planerna för GJP 2023–2027 uppmuntrar kommissionen medlemsstaterna att inkludera sådana bestämmelser i sina planer där så är lämpligt och anpassa dessa till de aktuella interventionstyperna.

Varaktighetskraven varierar för programperioden 2014–2020. I artikel 71 i förordning (EU) 1303/2013 föreskrivs varaktighetskrav för fem, tre och tio år (omlokalisering av företaget utanför EU) efter slutbetalningen till stödmottagaren eller inom den tidsfrist som föreskrivs i reglerna för statligt stöd.

REVISIONENS INRIKTNING OCH OMFATTNING SAMT REVISIONSMETOD (punkterna 15–19)

Inga svar från kommissionen.

¹ *Synthesis of Rural Development Programmes (RDP) ex-post evaluation of 2007–2013 – Evaluation Study*, s. 16.

IAKTTAGELSER (punkterna 20–65)

Kommissionens svar

21–23. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 21–23.

Kommissionen noterar att urvalet av 879 projekt som gällde turistboenden finansierades under perioden 2007–2013, varvid samtliga hade uppfyllt varaktighetskraven på fem år och därmed uppfyllt det lagstadgade kravet i detta avseende.

Dessutom erinrar kommissionen om att det finns ytterligare externa faktorer som anger ett företags livscykel utöver de delar som tas upp i rapporten.

24–27. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 24–27.

Kommissionen betonar att de flesta projekten i urvalet respekterade det lagstadgade varaktighetskravet. Bedömningen skulle gynnas av ytterligare information om anledningen till varför vissa projekt inte längre är i drift samt en jämförelse med livscykeln hos vanliga liknande företag som inte tagit emot offentlig finansiering.

33. Kommissionen noterar att samtliga projekt i ruta 2 avbröts efter den lagstadgade varaktighetsperioden inklusive de två projekt som genomfördes under mindre än fem år.

36. Enligt figur 5 ändrades reglerna enligt den rättsliga ramen för perioden 2014–2020 jämfört med den rättsliga ramen för perioden 2007–2013 så att varaktighetsperioden började från och med slutbetalningen av projektet. Detta resulterade i en lämpligare varaktighetsperiod och innebar att situationer som i till exempel Bulgarien kunde undvikas under perioden 2014–2020.

38–46. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 38–46.

Urvalskriterierna används för att prioritera och välja ut projekt av hög kvalitet som kan bidra till att uppnå målen. För att förbättra möjligheterna till långsiktig ekonomisk livskraft i de projekt som fått stöd måste de åtföljas av en kvalitativ bedömning från det utbetalande organet för varje ansökan. De långsiktiga effekterna för projekt som får stöd beror också på flera externa faktorer.

Under perioden 2014–2020 har kommissionen i sin vägledning för medlemsstaterna ökat fokus på att urvalskriterierna används på tillbörligt sätt, jämfört med perioden 2007–2013, för att se till att sökande behandlas lika, för att de ekonomiska resurserna ska användas bättre och för att rikta åtgärder enligt unionens prioriteringar för landsbygdsutveckling och enligt den rättsliga ramen. Kommissionen kommer att fortsätta sina ansträngningar för att skapa utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna även för användningen av urvalskriterierna i de strategiska planerna för GJP 2023–2027. Om stödmottagarna inte respekterar kraven är det enligt den delade förvaltningen de ansvariga myndigheterna som ska vidta åtgärder enligt reglerna för viten och återkrav. Kommissionen granskar även hur medlemsstaterna respekterar kraven. Vid brister i medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem kan kommissionen föreslå ekonomiska korrigeringar.

Kommissionen påpekar att exemplet i ruta 5 visar situationer med (eventuella) påhittade omständigheter (bestämmelsen om kringgående i artikel 60 i förordning (EU) 1306/2013) eller till och med bedrägligt beteende.

52. Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att tillhandahålla stöd i form av finansieringsinstrument som lån och garantier, främst för ekonomiskt bärkraftiga investeringar som bidrar till intäkter för stödmottagaren.

54–55. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 54 och 55.

Vid delad förvaltning är det de nationella myndigheterna som ansvarar för att kontrollera projekten som finansieras med EU-medel och införa återbetalningar om unionens/nationella bestämmelser inte följs. Det nationella certifieringsorganet granskar årligen utgifterna för landsbygdsutveckling. Dessutom genomför kommissionen riskbaserade revisioner i medlemsstaterna för att kontrollera att de följer bestämmelserna.

När det gäller det problem som revisionsrätten har upptäckt i Rumänien och Bulgarien vill kommissionen betona att myndigheterna i Bulgarien inlett förfaranden för att återkräva medel som betalats ut på felaktiga grunder, något som påbörjades redan efter kommissionens ekonomiska korrigerings 2017 som skedde efter en revision från GD Jordbruk och landsbygdsutveckling. Återkravsförfaranden är emellertid komplexa eftersom majoriteten av stödmottagarna som omfattas av återkrav har dragit de bulgariska myndigheterna inför rätta. Dessutom har vissa av stödmottagarna inlämnat flera klagomål till kommissionen och Europaparlamentet. Kommissionen bedömer dessa klagomål.

När det gäller den föregående programperioden 2007–2013 har åtgärderna kring turistboenden (främst åtgärd 311, 312 och 313) granskats av kommissionen (sedan 2011) i nio medlemsstater. I två medlemsstater har svagheter i genomförandet av lämpliga förfaranden identifierats.

När det gäller programperioden 2014–2020 har delåtgärd 6.4 (som även finansierar pensionatprojekt) granskats av kommissionen vid 21 revisioner i tolv medlemsstater. Kommissionen identifierade svagheter i fyra medlemsstater som rörde genomförande av lämpliga åtgärder. Hittills har inte några omfattande oriktigheter identifierats förutom situationen i Bulgarien som beskrivs i föregående stycke.

61–65. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 61–65.

När det gäller svårigheterna att bedöma bidragets omfattning betonar kommissionen att man i den sammanfattande rapporten² även anger att samtidigt som slutsatserna utgår från åtgärder som vi med säkerhet kan säga bidrog till ett positivt resultat för det avsedda målet, innebär inte detta att de som bidragit i lägre grad eller med lägre rimlighet var ineffektiva initiativ utan bidrag. I motsats till detta, vilket tydliggörs i de enskilda åtgärdernas bidrag, speglar de i de flesta fallen en brist på slutsatser efter utvärderingen kring bidrag i stället för en bedömning i rapporten om inget eller begränsat bidrag. Dessutom är bidragets omfattning kopplat till hur enkelt det är att mäta. Det finns även ett starkt samband mellan mätbarhet och tidpunkten då en åtgärd har genomförts, eftersom processen redan har anpassats och mätteknikerna och metoderna har definierats på ett tydligare sätt.

Se även kommissionens svar på punkt 07.

Kommissionen betonar att medlemsstaterna inte är tvungna – och med tanke på det stora antalet mindre projekt inte kan förväntas – att systematiskt övervaka eller kontrollera om investeringsprojekten fortsätter efter den lagstadgade varaktighetsperioden. Dessutom begränsas kommissionens förmåga att direkt genomföra en sådan övervakning av dataskyddsbestämmelserna.

² *Synthesis of Rural Development Programmes (RDP) ex-post evaluation of 2007–2013 – Evaluation Study*, s. 16.

Kommissionen kan dock uppmuntra medlemsstaterna att använda företagsregister eller andra stora databaser på ett bättre sätt.

SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER (punkterna 66–70)

Kommissionens svar

66–69. Kommissionens gemensamma svar på punkterna 66–69.

Kommissionen håller med om att urvalsförfarandet kan förbättras, särskilt genom att främja bättre bedömning från fall till fall när det gäller projektens kvalitet baserat på stödmottagarnas projektbeskrivning. De långsiktiga effekterna av stödberättigade projekt beror även på ett antal externa faktorer, som makroekonomiska trender och kriser som inte kan påverkas av urvalsförfaranden.

Rekommendation 1 – Rikta utgifter för bärkraftiga projekt bättre

Kommissionen godtar rekommendationen.

Kommissionen kommer att underlätta utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna.

Rekommendation 2 – Minska riskerna för användning av finansierade tillgångar för privat bruk

2 A. Kommissionen godtar rekommendationen.

Kommissionen kommer att fortsätta samarbetet med medlemsstaternas myndigheter samt andra aktörer, främst i det kommande europeiska nätverket för GJP, för utbyte av bästa praxis för att på så sätt möjliggöra ett effektivt genomförande av politiken, i syfte att säkerställa ett så stort EU-mervärde som möjligt för stödet. Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att inkludera relevanta varaktighetskrav i de strategiska planerna för GJP där så är lämpligt, beroende på vilken typ av stöd som tillhandahålls.

B. Kommissionen kommer att fortsätta att uppmuntra medlemsstaterna att tillhandahålla stöd i form av finansiella instrument, som lån och garantier, främst till ekonomiskt gångbara och intäktsgenererande investeringar.

2 B. Kommissionen godtar rekommendationen.

70. Det finns ingen rättslig grund för att kräva att medlemsstaterna systematiskt ska övervaka huruvida de stödberättigade projekten fortsätter efter varaktighetsperioden som krävs enligt förordningarna (EG) 1698/2005 och (EU) 1303/2013. Detta skulle innebära alltför stora administrativa bördor för medlemsstaterna.

Rekommendation 3 – Utnyttja potentialen hos stora databaser för utvärdering

3 A. Kommissionen godtar rekommendationen.

Kommissionen ska hjälpa medlemsstaterna att identifiera relevanta informationskällor och utbyta bästa praxis.

3 B. Kommissionen godtar rekommendationen.